

Nemzeti Társalkodó

Junius 24dik napján 1834.

Spanyolország, és a' Spanyolok.
Utazási töredékek.

Európa nagyobb országai közül, talán spanyol föld az, mely legkevésbé ismeretes. A' polgári szabadság pártolására kényszerített királyné, és a' bigottság fiai, a' hajdoni Inquisitio beavatotjaitól lázítva, rongályák a' 13, 14 milliónyi nép tömegből álló egyik legszebb tartományát Európának. Ezen ország, és a' testvér portugalliai viszonyok most nevezetesebb adatai a' politikai újságoknak. A' spanyol honnak, és népeinek rövid esmeretetését vette céljául az értekező, 3 külön nemzetű, és különböző időben tett utazási közlések után.

Az angol Semple 1805iknek nyarában keresztül utazza Spanyolországot, 's arról a' következőleg tudósított: Badajoz határ városa Spanyolországnak, 's meg van erősítve. Idáig a' határ, mező ez idő tájban kopár, és szikkadt, itt ott határtosztó sövénzet sincs, némely helyeken pedig árnyékos gyümölcsösök, és szőlő tőkkel körzött kastélyok hat-

nak örvendetes meglepésükkel a' nyugalmat ohajtó utazóra. A' közellévő hegyeken látni szélalmokat is. A' határ szélytől belyebb jöve, egy mély, és szűk völgybe ereszkedénk, hol a' legszebb viz fogó csatorna romjait találók a' rómaiak ideiből, ezt még most is 35 bólthajtások fedezik, melynek egyik íve toronnyi magosságu. A' spanyolnéknak szokásos magok tartása finomabb, kellemetesb és izletesebb is a' Portugálnékénál; e' tekintetben talán minden Európai asszonyokat felül múlnak, fejeken fátyolt viselnek, az úri rend finom csalán szövetből, mely a' fő hátulyán csomóba gyűjtve kétfelől a' vállra csűng, a' kellemes arcot szabadon hagyva. Badajozból jöve, szűk, és keskeny úton sok mértföldekre terjedő, a' távulban hegyekkel határazott puszta, és miveletlen téren alig 3 órányira érök Talaverát. Ezen lapályok a' kormány különös rendelésiből miveletlen hevernek a' jüh tenyészés végett; minden belső tartományok, mint Estremadura bírnak ily püsza kietlen legelőkkal, e' részben a' lakósok előitéletek, sőt restségek legyözhetetlen: „miért nem mivelitek ezen nagy, és termékenyithető pusztákat, a' szántás vetés, és más gazdaságot osztályozás előmozdítása által, mely valódi alapja, minden státusok, és egyes polgárok jóllétének, akkor hazátok a' legelső Európai országokkal vetekednék“ kérdém egy spanyoltól, de ő vállat vonintva a' jüh tenyészettel menté magát. Talaverán túl a' Quadián vize foly. Itten is a' tér-

helynek látása csak nevelé álmélnködásunkat, mert a' nagy kiterjedésü parlagokat minden gazdasági majorok, élőfák; sőt kerítések nélkül lelök. Meridánál kezd a' föld dombosodni; e' városhoz közel nyomai látszanak valamely vízárkolásnak, és egy római híd, e' hajdonkor szép építészeti mive emlékeztetett a' régi Merida Augustára. Itten láthatni több római régiségeket, azok közt egy Amphitheatrumot; egy Circust, egy győzedelmi iv körzet omladványát, és egy föld alatti boltot, mely ostromkor a' marhák itatására utúl szolgált, Mársnak tulajdonított templomot, több bólt hajtásokat, és képszobrokat. A' hadak Istene helyett a' Sz. Szűz képe diszlik; melyet talapján olvasható deák felírás igazól. A' piaczon a' nép vaktudatlansága jeléül; láthatni három oszlopot, valódi remekjeit a' hajdani művészetnek, egymásra halmozva az idő vésszeinek kitéve, melynek tetejére egy durván faragott honi szentnek képe helyheztetett.

Madrid alkalmasint az ország közepében fekszik, ez tartatik fővárosnak. Madridnak látása különös jelenés egy pusztában: a' házak magossak, és kemény anyagból épültek, az útszak tiszták, és kövezettek; a' palotákon, és számos templomokon kívül, a' győzedelmi ivekhez hasonló magos kapuk csudára méltók. Nem különben nevezetes a' közönséges sétahely (Prado). A' város kapuit 3dik Károly épittette, de falai gyengék, és

idomtalanok, kapuihoz mérve a' pompa, és szegénység vegyülete. A' Prado mindazonáltal szép, egyenes ösvények, végein szökő kúttak diszlenek itten, ezek közt egyik különös jóságú vizével szolgál italul a' királynak is naponként. Vasárnapokon az udvar is ide alázza magát sétálásra. Itten a' fejedelmek, főrendek, polgárok, és koldusok vegyületin teheti vizsgálódásit a' figyellő útas. A' nép tribunok elől, és hátul lefüggő köpenyegyekben járnak, és a' régiek togájokat képzel-teti. Majd minden férjfiu nagy kalappal jár, 's a' Cigárával dolházik, gyermekek gyűjtött fáklyákat hordanak az utobbiak számára, fris vizet is eladás végett, innét halhatni gyakran tűz, és víz után kiáltozni. Az előkelő Dámák ezen csödület vizsgálatában gyönyörködnek. Egy angol felejtí néhány pillantatra honja asszonyait, látva a' fővárosnak egyszerű, és mégis izletes divattal öltözködött szépeit. Lecsüngő fátyolaik csak félignyire fedezik szépen formált arcukat, és eleven tűzzel telyes szemeik, azoknak mosolygó vidámtékiintetek, némű szabadsággal vegyült tartózkodást képeznek; illendő szabályuság, erköltsösséget példázó magok tartása, más részről nem tartózkodó nemes hátorság, és önszabadság, mint öszintes asszonyi charactervonás tetszik rajtok. Itten uralkodik egy vallásos szokás, mely seholt sem oly kitetsző, mint a' Pradoban: Mihelyest a' nap lehanyatlik, megszollamlanak minden templomok harangjai, jelt adva

az Avemáriára, azonnal villámtól sujtva helyt áll az egész vigadó csoport. A' kocsik nem mozdulnak, a' dámák, és fejérnépek elfedik arcukat legyezőjökkel; a' férjfiak kalapjaikat veszik-le; mindnyájan imádkoznak az örökkévalóhoz hálául a' mai nap hunyta érésiért. Egy rövid csendesség után, a' férjfiak teszik felujra kalapjaikat, az asszonyok egyben fogják legyezőjüket, a' kocsik repülnek tovább, és minden előbbi vigságanak adja magát.

Madrid vidéke egy terméketlen kietlent képez. A' város kapuján kijöve egy pusztában látjuk magunkat, sem berek, sem élőfa, múlató vagy majorházak nyugtárgyúl nem szolgálnak szemlélődésinknek, a' déli kicsin részt kivéve, a' faluk is nagyon ritkák; átaljában itten a' helységek mint megannyi szigetek a' tágas oceanon, vannak elszorva, hol a' falukat kivéve semmi nyoma az emberi laknak, vagy tanyának. Madridtól Lisbonáig egyetlen múlató kastély sincs. Egy a' Tajo, Quadián, és Xucar vizekkel kapcsolatban lévő csatornának kell vala a' fővárost a' keleti tartományokkal egybekötni, e' csatorna 3' silipekig el is készült, és tökéletesített végre hajtása annyiban maradt. Egyébbaránt ezen fővárosnak levegője tiszta és egészséges, melyet fennebbi fekvésinek köszönhet. Semmi sem hasonlítható azon itten minden reggel beszívható reggeli hús levegőhöz, az esti hód, és csillagok fénye egy bájoló felséges esti tekintetet varázsol. Egy

ilyes tündér este elmegy a' szerelmes spanyol ifju kijeleltjének ablaka alá, 's énekét kísérő guitarjának zengése által szívre hatólag egyesíti szenvedélye reményeit, 's kétségei aggodalmát, időről időre megjelen a' kegyencz a' világított ablakban, egy menygyei boldogság érzetével eltöltni az esdek-lőt, viszont eltávozik, és így megjelente, és távozta emeli az iránzatos érzelmek hatóságát.

A' kormány kívánsága, hogy a' nemesi rend a' fővárosban lakjék, valamennyire a' polgárság, és köznép miv-lődésire eszközül hatott, mely minden néposztálnál kitetsző, nem ritkán az udvariságot korlátán túl majmolva; midőn t. i. két terehordozó napszamos együtt az utszán találkozáván, köszönésekben egymást senor, vagy cavallero czímmel szollitják. Az oroszban gyilkolás Madrid népességit idomúl véve kisebb mint más városiban Spanyolországnak. A' spanyolok nagyon egyszerűleg, és mértékletesen élnek, legközönségesebb asztali étkek a' Porteheiro, a' mi ürü hússal főzött borsóból áll, több háznépnél ez az egész ebéd, eljut a' királyi asztalra mint a' közönséges polgáréra is. Egyéb Ragoutal készült étkeik olajjal vannak, a' mi rosz, mert a' spanyol egy olajat használ étkibe, és lámpássába; azonban a' valenciai olaj nagyon derék, de vendég fogadóknban nem kaphatni. Egy londoni ángolt csudálkozás lep-meg, hogy a' sok olajat termő hon fővárosában oly rosz

olajjal vendégtetik, = némely egy edény által kapja olajját, borát, és eczetjét. Ezen roszt olaj, eczet, víz, fokhagyma, és kenyér vegyítették adja a' spanyol előtt annyira becses tápláló levest, mely a' Porteheiroval felváltva, egész napi ehitt csilapítja. Továbbá: használtatik a' spanyol konyhán a' tomata, vagy pome d' amour (Heliantus Tuberosus) az első zöld paprikával főzetik, a' másik pergelődik, 's mind kettő kenyér aprítékkal évődnek. A' piaczkon kevés hús van, 's az is rossz, de annál több vetemény, és felséges ízű gyümölcs. Nagy vendégségek-nél egymásután adatnak fel az étkek, a' jova utoljára, ebéd felett bort isznak vízzel bőven vegyítve, és francia bort fejezékül, ezt követi a' kávé, 's azzal déli álmorra (siesta) mennek; alkonyodotra újra egybegyűl a' vendég társaság, a' játék asztalhoz ül, avagy sétálni megy a' Pradóba, vagy a' játékszinbe. A' Chocolate ital épen oly közönséges reggeli, mint a' Porteheiro ebéd, a' spanyol mindég 'sebében hordja chocoládéját, valamint a' török kávéját, mely nagyon tápláló lévén, könnyen ebédet potló szer lehet. A' spanyolok kevés bort isznak, noha honjok derék borokat termeszt, de annál többet dohányoznak; azonban egy pipa gyáros nem nagy tőkére verekednék köztök, mert közönségesen cigaroval élnek. Ezek Havanában (Ámerika) készülnek, száraik finom tengeri levélbe, vagy papirosba facsartatnak, arany drotall kerekítettnek (Pachillos) 's czed-

rus ládikákba helyhezve szállíttatnak Spanyolországba. Ilyes Pachillosokat dohányzanak a' Dámák is kártyázás közben. A' Pradóban sétálás, szekerezés, kártyázás, vagy Biliar-dozás, cigaro dohányzás teszik a' madridi lakosoknak időtöltő foglalatosságokat. A' játékszinnek, kivévén ha valamely új darab hozatik a' szinpadra, kevés keletje van; az idéetlen, és elavult tréfák; bohózatok kitapolása, néha az erkölcstelen, és az illendőséget sértő mutatványok helyben hagyása e' részben a' publicumnak nem legdiszesb izlést árulják-el. Probák tétettek Kotzebue, és más nevezetes dráma írók darabjait a' spanyol szinpadra hozni, de koránt sem fogadtattak oly istenesített részvétellel mint Angliában. A' honi történetekből merített daraboknak adatik az elsőség, ez az általános nemzeti tetszés; egy vasban vert Columb Kristof látása a' legközönségesebb polgár szeméiből könnyet sajtol. Egy vagy két tánczó személy fejezi-bé a' játékot, ezek vagy Fandango, vagy Bolera. — Az első nem legillendőbb, a' másodikban valamely csörgővel veretik tactus, 's kellemesb, a' nép mind kettőhöz szenvedélyel viseltetik, bár kevés ideig tartanak, mégis nagyobb becsben vannak a' hősi játékoknál. A' tánczosnék öltözetjek hasonlít az andalusiai asszonyokéhoz; fényel, és izléssel telyesek.

A' kir. museumban tanáltató ásványi, állati gyűjtemények, némely áfrikaiakat kivéve, nem igen nevezetesek. A' természeti

ritkaságokon kívül, láthatni itten, fegyvereit, köntösseit, és házi szereiket a' hajdoni perui, mexicói fejedelmeknek, a' többi közt nagy zászlóikat, egyetlenegy drága kőből faragot poharát, és tiszta vert arany királyi pálczáját Montezumának. Ezen, sok ártatlan véronlással nyert diadal szerek, gyászos emlékei az ingó világi nagyságnak, az Európai pénz szomjnak, és kegyetlenségnek. Az egyházi menetek (processio) itten nagy pompával esnek, ez is a' nép különös szenvedélyes gyönyörösége osztályához tartozik; e' menetre jóval kijelelt útszakban lakók ablakaikat beaggatott legdrágább selyem, és bársony szövetü előfüggők boritják, a' két nem belieknek fényes ünnepies öltözetjek, a' szövetnekeket tartó nagy számu papok, és szerzetesek sora; a' muzsikai, és éneklő karok; az ezüst rudakon nyugvó tronmenyegzet alatt vitetett szent ereklyék, a' díszesen magát tartó katonai csapat; felséges látványok egy idegenre nézve.

A' spanyol character átaljában véve komoly, de koránt sem oly feszült, hogy néha szeszélyüséggé ne vályék; ha egy idegennek jelenléte nem zavarja őket, a' kicsapongásig vigak 's múlatók. A' főrendeknél tapasztalni sok önkedvellés bélyegét rejtő dicsekvést, p. o. hogy királyának országában soha a' nap le nem megy; sőt még azzal is kérkednek, hogy ángol, franczia, és német országok még vadonságok voltak, mikor már a' spanyol hon a' miveltség fokán állott, holott

most is minden szugolya előítéletes miveletlenségeket rejt. Elméjük nagy kiterjedésű de soha létre nem jutó tervekkel foglalatos; kevélyek az idegenhez, restek ön, és-honjok miveltetésére, bosszúállók, sőt rabjai szenvedélyüknek; de ellenben mértékletesek, békétűrők, nyílt barátok, de csak bizonyos ideig. Midőn az útzó egy parasztnak házába lép annak ebédje felett, azt félben nem hagyja, hanem becsülettel megkínálja vendégit; ha az idegen valamit dicsér házánál, szerencsésének tartja azzal vendéginek kedveskedni. Minden rendű spanyol asszonyok telyesek szellemmel, de ritkák a' valódi nők, és anyák, kik ezen czímet kötelességi szabályuk pontos telyesítésével érdemlenék.

Egy későbbi franczra útzó pedig így ír rollok: Valencia a' legelőkelőbb, és miveltebb tartományjai közzé számíthatatik Európának; termékenységre meghaladja a' Provencei és Nizzai tenger mellékeket; bájoló kiességire, árnyékinak kellemetes hivességire, és kevésbé nedves éghajlatára nézt: eleibe tétetik Nápolynak. Valenciában nem érezhetni sem Andalusia égető hévségit, sem az észak fagyaló hidegit; a' tél csak nevérol esmeretes, és egy ötszázadból álló időszak alatt, a' Valenciái alig látott ködöt vagy dért. Itten a' mezők megannyi kerteket ábrázolva, minden spanyol tartományok felett figyelmet érdemlenek. Az öntözés könnyítésire szerkezett, és külömbféle gyümölcsfakkal körzött gabona, kaszáló táblák árkolva mind

megannyi amphitheatromot képeznek, a' dom-
 bok sűrűn ültetettek olajfákkal és szőlő tők-
 kel osztályozva. A' nép szorgalma, és igye-
 kezte bámulatra méltó, 's e' részben ellen
 irányzatban képzeltehetnek a' többi spanyo-
 lokkal. És még is ezen élénk szorgalom, 's
 kettőztetett ipar mellett, mellyel ezen ki-
 ráltság lakói földjeket használni tudják; a'
 nép, mezejének termékenysége, 's produc-
 tumának idomos mennyisége mellett, nyo-
 moruságban sinlik; oka a' majoratusok hely-
 telen elrendelésinek tulajdonittatik. Valencia
 várossa 100,000 lakókat számlál, felséges
 helyhezetben fekszik a' Guadalviar partján,
 melyen öt pompás hidai vannak, a' tenger
 part is csak 3000 lépésre van; ha azon már
 régi idealis terv a' parton egy irányzatos hosz-
 szúságu gátot vonni, valaha létesülne, Va-
 lencia a' legszebb kikötőjévé válna a' kö-
 zép tengernek. Férjfiái ezen tartománynak
 erőssek, vidámok, bátrak, és nyiltszívűek;
 asszonyai szépek, telt, de sugár növésűek;
 szelid barátságos társalkodások, és vidám sze-
 szélyük által a' több spanyol nő nem felett
 méltán diszlenek; említést érdemel szorgal-
 matosságok; lelki tehetségök élénk, könnyű
 és minden finomításra, miveltségre alkalmas,
 de más részről állhatatlanok, és tartós von-
 szódásra épen tehetetlenek. A' városi nép
 különösön mivelte, és módossággal telyes, de
 ingerelhető temperamentumoknál fogva kön-
 nyen vadságra böszülők, mely nem ritkán
 vérengző bosszura készti. A' bosszúállás kép-

zetek szerént, Istenek gyönyörűsége, ezen indulat betöltésire akarmit elkövetni szabadonak vélik. Valencia hajdan teli volt orozgyilkosokkal, a' mi most ritkábban hallató. Öltözeteik edgyezik a' többi spanyolnékkal; egyébaránt nagy kedvellői az ünnepeknek, az egyházi meneteknek; és a' szerzetesek nagy hitellel bírnak köztük. Valencia belseje egy tökéletes maur várost ábrázol, egyenetlen útszái szűkek, de az egyes házaknak udvaraik, és kertjek tágas, hol a' narancs, czitrom, és babérnak örökös zöldsége; a' külfömbféle jó illatu virágok szinei valamint a' pyramisként emelkedő izletes gyümölcsfák kellemes, és érdekes béhatással édeskednek mind a' szemnek, mind az inynek; a' börtök rakvák vallogatott fény szerekek; a' házak fedelire a' nap irányába szellőzésre aggatott finom selyem, és bársony szövetek, mint honni mivek, vitorlaként lengenek külfömbféle szineikkel; az útszára kiállított fonó, szövő kerekék, és székek morgása, a' benne dolgozó gyárosok, szövőnek énekeik vegyülve a' kiáltozó gyümölcs árusnék vastag vagy vékony hangjaikkal, mint megannyi példázatjai a' hasonlatosnak az ellenkezővel, s a' véletlen bélépő útzóra különös lépéssel hatók.

Azon irományok, közül melyek Párisban a' spanyol és franczia háborúkor (1608 — 13) alatt jelentek-meg, említést érdemel: *Memoires par M. de Rocca, officier des husards*. Ebben a' nemzet álhatatos hon szere-

tettel, vitézséggel, de sok gyengeségekkel is bélyegeztetik: „A' nagylelkűség a' kevélységgel, nemes maga tartás, a' porba csúszó álnok alázatossággal létezik hihetetlen időmben a' spanyol characterben. Majd esdeklettek a' francia védőtalomért, sejtven az ellentállás lehetetlenségét; majd a' helyhezet-
hez képest mint engesztelhetetlen ellenség léptek-fel, bosszujok az emberiséget levetk-zetteké volt. Andalusiában a' barátok az egész éjjel tölték leborúlva imádkozásban kérvén az ég segedelmét ellenünk, 's nappal vete-
kedve készítették a' gyógyszereket 's ápolák sebes katonáinkat. A' vallás ezen népeknél mindenre fő eszközül alkalmaztathatik. A' déli kopár hegyek lakói álhatatosok, mérték-
letesek, de bosszúvágyók, és szelidithetle-
nek, csupán a' vallás tarthatja őket féken, mert minden törvény, és más oktatások ed-
dig siker nélkül való válatatok voltak reájok nézve. Ha a' felsőbbség valamely veszekedést, vagy pert akarna köztök hatalommal elin-
tézni, jaj lenne azon végrehajtó tisztnek és kíséretének, mindnyájan egyesülve fegyver-
rel támadnának az igazság bíróra, de kezd-
jen az ellenfél közül valamelyik letérdelve imádkozni, azonnal ők is elhánván fegyve-
reiket engesztelődve borúlnak ájtatosságra. A' legvérengesebb időkorban, a' legátalkodot-
tabb pártütéskor, egy oltári szentségnek meg-
mutatása képes, és elegendő volt köztök a' rendet helyreállítani. A' Granadai partok la-
kói sokat hasonlítanak az arabsokhoz, vagy

marokkóiakhoz, és az úgy nevezett fekete hegyen aloll (sierra morena) a' hajdani Nil-partiakat véltük feltanálni.

Ezek véleményjei az angol és franczia utazóknak, de halyuk egy legujabb német tudósnak itéletét a' spanyolokról: „A' spanyolban egyesül a' keleti phlegma a' déliek eleven virgontzságukkal, ő telyes lelki szellemmel; munkás, pontos, de szenvedélye fanatismusra hajló; mindazonáltal azon nemzeti bélyeg, melyre nékie a' természet, éghajlat, őseitől öröklött szokása és polgári alkotmányja kedvező alapot vét, az, a' lomha nyugalom. A' spanyol élete, foglalatosságának rendszeres elosztása által úgy foly le, mint egy jól szerkezett óra; minden dolognak kivan ideje szabva. Maga rendes órájában kél ő fel, 's megyen ágyába; rendelt idejében megy ki házától, 's tér vissza; más órában eszik, 's téski foglalatosságát 'sat. — Ez az ő változhatatlan életrendje; könnyebben hadják-el talám a' csillagok menetjeket; mint ő éltének rendszerezett szabályait. Így éltek őseik, röllök szálni fog unokáikra is, és ez mit mi hypocondriai különösségnek nevezünk, elméjük büszkesége. Legajánlőbb tulajdona a' spanyolnak, hogy adósságot tenni nem szeret, megelégszik birtokával; sőt azzal elégleni magát kötelezve kényszeríti. A' fényüzési kéjnek nálluk még szinte bölcsöiben léte; menten tartja őket minden képze-ti, minden mesterkélrt felesleges szükségéktől. Ezen alapos okból köztök legkissebb csoport-

ban látjuk azon szerencsés vadászó, és mások kárán létező néposztályt; kik: adósság csinálók, pénz hajházók, úzsorások, tékozlók, és más finom csalárdok, kik az emberi becsületet társaság árrán élvén, más fővárosok népességeiben egész osztályt képeznek. Egy vélek született önlelki esmeretesség, józan-ság, 's talán szerencsés együgyűség menten tartja 's védi a' nemzetet.

Azon történetileg nevezetes hadi körülmények, melyekbe a' nemzet ezen újabb korban keveredve volt, állhatatosságának, valamint személyes báforságának jelelésire szolgált; még azokban is, kik ezen vitának szemlélői nem lehettek, rokon részvételt gerjesztett irántok. Az ő támadások nem volt lázzadó felkelés, hanem csupán lelkes kivívása, bár félszeg, de nekik legjobb polgári alkotmányoknak, vallások és nemzeti szokások függetlenséginek, melyhez a' sok százados vele élés, szokás tanúsága tántoríthatatlan ragaszkodást önt, és táplál. Egy öszveszorított, és hüvelyk forgatólag le élése ön léteknek, irányos elhasználása mérsékelt vagy onoknak; egy csendes helyhezet bizonyos lépcsőin honi műveltségüknek, ez célja az egyes polgárnak, alapja jóllétének, 's boldogságának, ez nemzeti megalégedése; melyet elérni törekszenek, vagy is inkább benne maradni ohajtanak. Egyébaránt ezen mondott időkor tapasztalati, nem tagadhatólag, egy majdan kifejlődésre jutó megrázkodást szült, mellyel több jónak, talám rosznak is magva

hintetett-el; azonban kétséges, ha a' háládatlan föld érlelésre fogja-é hozni. — A' spanyol gyakran él a' köz életben ezen kitétel-lel: „Me alegre que usted este sin novedad“ mintha annyit akarna mondani: Én örvendek hogy jól, és megelégedésire találja magát. Szóról szóra pedig azt teszi: Én örvendek hogy minden újság nélkül van. Egy példa beszéd is jegyzetre méltó, mert characterisélya a' szájában forgató nemzetet. — Ebből következik; hogy midőn a' spanyol embertársának naponként azt kívánja, hogy a' réginél maradjunk, nem lehet barátja az újításoknak, sőt inkább polgári jollétin épült holdótságát a' régi, csendes, marokba szoritott életmód szakadatlan folyamatában helyhezzi. B . . . M . . . s.

BEU Cluj / Central University Library Cluj

Nagy testü Törvénytudó, és kisdéd Prokátor.

Egy igen kicsin testü, de nagyon tudós Prokátor megjelent egykor, mint bizonyság, egy angol törvénytudó előtt. Egy szinte oriai nagyságu törvénytudó megkérde őtet, hogy micsoda állapotbeli ember volna? és midőn amaz azt felelte, hogy ő is egy törvénytudó: felkiálta ez: Mi? az úr egy törvénytudó! ah! hiszem én az urat a' zsebembe dughatnám. — A' meglehetne, igen is felele a' másik — és midőn az úr azt cselekedné: akkor a' törvénytudásból több lenne az úrnak a' zsebében, mint a' fejében.

(*Vége az 1834-dik év első felének.*)

